

Seksuele vorming 1 - Ik

2e EDITIE

Inhoud

HOOFDSTUK 1	Ik en de ander	2
HOOFDSTUK 2	Pesten	25
HOOFDSTUK 3	Ik en mijn lichaam	39
HOOFDSTUK 4	Verliefdheid	59
HOOFDSTUK 5	Eindopdracht	73

HOOFDSTUK 1

Ik en de ander

Dit leer je dit hoofdstuk.

1.	Je kunt uitleggen hoe je contact kunt maken en onderhouden met vrienden.
2.	Je kunt uitleggen hoe je een ruzie kunt bijleggen.
3.	Je kunt vertellen welke eigenschappen jij hebt.
4.	Je kunt uitleggen wat een heteroseksuele en wat een homoseksuele relatie is.

IEDEREEN IS ANDERS

Sommige mensen zijn goed in sport.

Andere mensen zijn goed in tekenen of zingen.

De een praat makkelijk uit zichzelf. De ander praat niet makkelijk.

De een wacht liever af tot er iets is gedaan.

De ander begint liever zelf met iets doen.

Ieder mens heeft andere **eigenschappen**.

Deze eigenschappen maken ons allemaal anders.

OPDRACHT 1

Doe deze opdracht met een klasgenoot.

Leerling 1 = _____

Leerling 2 = _____

Jullie interviewen elkaar om elkaar beter te leren kennen.

Voorbereiden

Wat wil je vragen?

Bedenk vragen over:

- hobby's
- familie
- huisdieren
- vrije tijd
- eigenschappen.

Bijvoorbeeld:

- Doe je aan sport?
- Heb je broers of zussen?
- Heb je een huisdier?
- Kom jij vaak te laat?

Schrijf de vragen die je wilt stellen op.

Uitvoeren

Neem het interview af.

Leerling 1 stelt de vragen aan leerling 2. Leerling 1 schrijft de antwoorden op.

Wissel daarna van rol. Leerling 2 interviewt leerling 1.

Antwoorden op de vragen

Terugkijken

Bespreek de antwoorden met elkaar.

- Heeft de ander de juiste dingen over jou opgeschreven?
- En vindt de ander dat jij de juiste dingen over hem/haar hebt opgeschreven?
- Wat weet je nu over jouw klasgenoot?
- Wat wist je al?

Vul de tabel in.

		
Ik heb eigen vragen bedacht.		
Ik heb al mijn vragen gesteld.		
Ik heb de antwoorden opgeschreven.		
Ik weet nu meer over mijn klasgenoot.		
Beoordeling docent:		

OPDRACHT 2

Doe deze opdracht met een klasgenoot.

Leerling 1 = _____

Leerling 2 = _____

Jullie willen meer over elkaar te weten komen.

Leerling 2 stelt 2 vragen aan Leerling 1:

1. Wat zijn jouw goede eigenschappen?
2. Wat zijn jouw minder goede eigenschappen?

Draai daarna de rollen om.

Was het makkelijk om de vragen te stellen? **ja / nee**

Leg je antwoord uit.

EMOTIES LATEN ZIEN

Niet iedereen laat zijn **emoties** zien.

Sommige mensen vinden het bijvoorbeeld moeilijk om te laten zien dat ze verdrietig zijn. Ze schamen zich als ze huilen.

Dat kan aan je opvoeding liggen. Bijvoorbeeld omdat tegen jongens wordt gezegd dat ze niet mogen huilen.

Het kan ook aan de situatie liggen.

Voorbeeld

Tijdens het wereldkampioenschap voetbal vindt iedereen het normaal om te schreeuwen en te zingen van blijdschap. Of om te huilen als het team verliest. Dat doe je anders niet zo snel.

Dit zijn de 4 basisemoties:

- boosheid
- angst
- verdriet
- blijdschap.

Over heel de wereld kennen mensen deze basisemoties.

NON-VERBAAL

Soms zegt iemand niets met woorden, maar vertelt de lichaamshouding of het gezicht het verhaal. Dit heet **non-verbale communicatie**. Non-verbale communicatie komt vaak door emoties.

Communiceren

=
informatie geven en
ontvangen

OPDRACHT 3

Wat betekent het woord emotie?

Laat jij je emoties vaak zien aan anderen? ja / nee

Leg je antwoord uit.

Wat betekent non-verbale communicatie?

Schrijf een voorbeeld van non-verbale communicatie op.

OPDRACHT 4

Doe deze opdracht in een groep van 4.

Jullie gaan woorden aan elkaar uitbeelden.

Dit doen jullie non-verbaal.

Je kiest om de beurt een woord uit de lijst hieronder.

Dit woord laat je zien. Je gebruikt geen woorden of geluid.

De anderen moeten raden welk woord je bedoelt.

trots	brutaal	vrolijk
verliefd	verveeld	geërgerd
boos	verdrietig	grappig
verlegen	zenuwachtig	angstig
ontroerd	lui	dromerig

VRIENDEN

Vrienden zijn mensen met wie je kunt praten.
 Je voelt je bij hen op je gemak.
 Je doet samen leuke dingen.
 Vrienden helpen elkaar.

OPDRACHT 5

Doe deze opdracht in een groep van 4.

Leerling 1 = _____

Leerling 2 = _____

Leerling 3 = _____

Leerling 4 = _____

Neem een groot vel papier.

Verdeel het papier in 4 vakken.

Elke leerling krijgt een eigen vak.

Geef in jouw vak antwoord op:

- Wat zijn vrienden?
- Wie zijn jouw vrienden?
- Hoe kennen jullie elkaar?
- Hoelang kennen jullie elkaar?
- Wat vind je leuk aan hem of haar?
- Wat doen jullie samen?
- Wat zijn jullie interesses?

Ben je klaar met het invullen, bespreek dan samen:

- Wat is vriendschap?
- Wat doe je samen met vrienden?
- Wat zijn interesses die vrienden hetzelfde kunnen hebben?

OPDRACHT 6

Wanneer is iemand een goede vriend?

Schrijf op wat die persoon zou moeten doen en zijn.

Bespreek je antwoorden met een klasgenoot.

Heeft je klasgenoot nog andere dingen opgeschreven die jij ook goed vindt?

Schrijf die dan hier op.

RUZIE

Soms vraagt een vriend iets wat jij niet wilt.

Je moet dan 'nee' zeggen. Je kunt hierdoor ruzie krijgen.

Het is belangrijk dat je goed nadenkt over wat je goed en fout vindt.

Als je iets echt niet wilt, moet je het niet doen. Ook al kun je daardoor ruzie krijgen.

OPDRACHT 7

Doe deze opdracht met een klasgenoot.

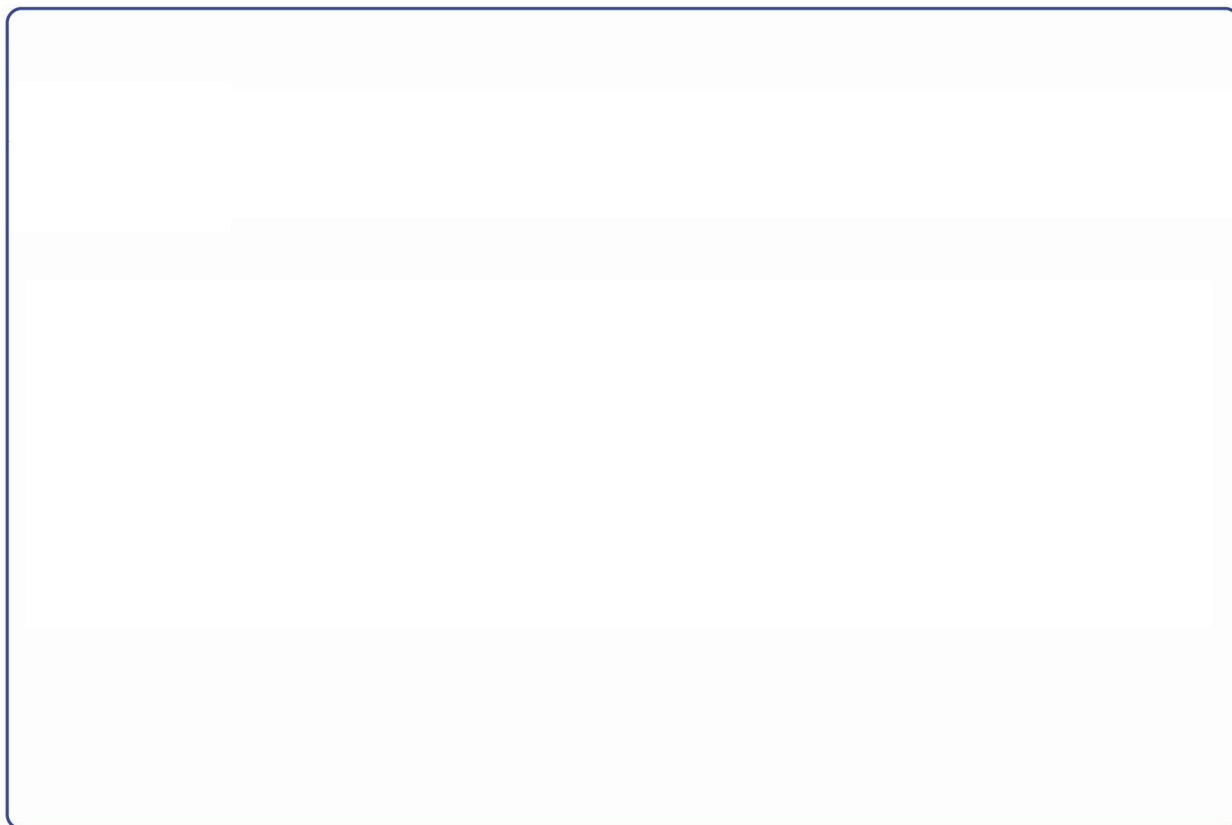

Bespreek:

- Het meisje lacht om de grap over de poetslap. Wat vind je van deze reactie?
- Wat had jij gedaan als je dit meisje was?
- Hoe zou Job zich voelen?
- Wat zou jij zeggen tegen het meisje als je Job was?
- Vind je het meisje een vriendin?

OPDRACHT 8

Zoek op internet een foto over vriendschap.
Kies een foto die jij goed bij vriendschap vindt passen.
Print de foto uit en plak hem hier op.

Bekijk met een groep van 4 jullie foto's.
Iedereen schrijft zijn mening bij de foto's.
Lees de meningen van de anderen.
Vertel nu aan de groep waarom jij deze foto hebt gekozen.

OPDRACHT 9

Lees de situatie.

Roy loopt over straat. Hij schopt tegen een bord en gooit zijn lege chipszak op straat.
Hij is chagrijnig, al weet hij niet waarom. Dat heeft hij soms.
Gelukkig staat zijn vriend Badr staat op hem te wachten.
Samen lopen ze een café binnen om iets te gaan drinken.
Maar als ze naar binnen willen lopen, botst Roy tegen een jongen aan.
'Kun je niet uitkijken?' vraagt Roy.
'Kijk zelf uit je doppen, sukkel.' zegt de jongen.
'Noem je mij een sukkel?' vraagt Roy, 'een klap op je bek kun je krijgen!'
En Roy haalt uit ...

Bespreek:

- Hoe vind jij het gedrag van Roy?
- Wat zou Roy anders kunnen doen?
- Wat moet Badr doen?

NEE ZEGGEN

Je hebt vrienden met wie je kunt praten.

Sommige vrienden hebben dezelfde interesses.

Of je hebt vrienden met wie je kunt sporten.

Iedereen is anders.

Vrienden kunnen daarom verschillend reageren. Soms kunnen ze dingen van je vragen die je niet leuk vindt.

OPDRACHT 10

Lees de strip.

Wat vind jij? Moet Kim veters meenemen voor de anderen?

Vind jij het goede vrienden?

Ben jij wel eens op zo'n manier onder druk gezet?
